

2021-07-01

Diarienummer
ÖFN 2021/0105

Yttrande över "Ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) 2022–2024 med budget för 2022", KS 2020/0792

Inledning

Överförmyndarnämnden ombeds i sitt yttrande besvara om förutsättningarna i budgetförslaget är korrekta. Vidare vill kommunstyrelsens arbetsutskott att nämnden beskriver konsekvenserna av budgetförslaget och om nämnden bedömer att den föreslagna ramen för 2022 är tillräcklig för att leva upp till nämndens ansvar och uppdrag i enlighet med budgetförslaget.

Generellt har ärenden hos Överförmyndarnämnden ökat i komplexitet. Ställföreträdarnas uppdrag blir allt mer avancerade, varaktiga och kan kräva specifik kompetens. Nämnden bedriver en liten men högspecialiserad verksamhet, med stort behov av långsiktig hållbarhet men också förnyelse. För att möta frågor om tillit och ha en hög grad av rättssäkerhet krävs att verksamheten bygger på långsiktighet och hållbara resurser, system och organisation.

De demografiska förändringarna i Lund märks tydligt i verksamheten. Antalet ärenden ökar i takt med den växande befolkningen och då internationaliseringen ökar växer även behoven av tolktjänster. Vidare blir ärenden allt mer komplexa och det finns ett ökat behov av förstärkt samverkan med andra nämnder i kommunen, såsom vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Genom ökad samverkan kan brukares behov som helhet lättare tillgodoses och genom större insyn i varandras processer kan oförutsedda konsekvenser av fattade beslut undvikas.

Den ökade digitaliseringen ses som en potential i att möta många av de utmaningar som verksamheten står inför. Detta kräver dock att digitaliseringen genomförs med noggrannhet och på ett sätt som säkerställer etiska aspekter, rättssäkerhet och sekretess.

Kontroll av att förutsättningarna i budgetförslaget är korrekta

Överförmyndarnämnden bedömer att förutsättningarna i budgetförslaget är korrekta utifrån vad som presenterats i underlaget.

Överförmyndarnämnden ges kompensation för pris- och löneökning på 277 tkr. Det årliga effektiviseringskravet ligger på 2 % per år och

2021-07-01

Diarienummer

ÖFN 2021/0105

nämnden ges ingen kompensation för volymförändringar. Överförmyndarnämnden kompenseras med ett övrigt tillskott om 33 tkr, samt ett resurstillskott om 400 tkr. Överförmyndarnämnden tilldelas även ett uppdrag. Uppdraget innebär att nämnden ska genomföra ett projekt tillsammans med andra kommuner inom AI (artificiell intelligens). Uppdraget löper över två år och nämnden tilldelas enligt förslaget 500 tkr årligen för detta arbete.

Budgetförslaget innebär en ökning av nämndens nettokostnadsram med 17 tkr, till totalt 15 569 miljoner kronor under 2022.

Överförmyndarnämnden påverkas indirekt av förslaget på lagändringar i prop. 2020/21:150 *"Ett stärkt barnperspektiv i vårdnadstvister"* som antogs den 26 maj 2021. Lagändringarna som berör Överförmyndarnämnden träder i kraft den 1 juli 2021 och kan väntas påverka verksamheten under 2022. Genom lagändringen avseende tillfälliga vårdnadshavare enligt 10 kap. 3 § FB blir Överförmyndarnämnden ansvarig för att fatta beslut om en sådan tillfällig vårdnadshavares arvode och kostnadsersättning (6 kap. 10 f § FB). Förändringen bedöms dock inte innebära en sådan avsevärd förändring i verksamheten att detta påverkar nämndens inställning till budgetförslaget.

Konsekvensbeskrivning av budgetförslaget

Överförmyndarnämnden bedömer att den föreslagna ramen är tillräcklig för att leva upp till nämndens ansvar och uppdrag i enlighet med budgetförslaget. Överförmyndarnämnden ser ett antal utmaningar i verksamheten kommande år som behöver beaktas under planperioden och i kommande budgetprocesser.

Volymökning

Överförmyndarnämnden ser att trenden i verksamheten med en fortsatt ökande ärendemängd kvarstår. Sedan 2007 är volymökningen (snitt) antal ärenden 1,7 %. För 2021 ser verksamheten dock en ökning, 2,7% i total ärendemängd. Nämnden ser även ett ökat antal yngre huvudmän med komplexa förutsättningar och ställföreträdarnas uppdrag blir följaktligen alltmer avancerade, varaktiga och i behov av specifik kompetens hos ställföreträdarna. Vid en fortsatt ökande ärendemängd kommande år, som är i linje med genomsnittlig volymökning, kan verksamheten påverkas i sådan grad att det behövs en utökning av personal och kompetensutvecklingsinsatser för att bibehålla kvalitet och effektivitet i verksamheten.

2021-07-01

Diarienummer

ÖFN 2021/0105

Utredningen (Dir. 2019:44) Ställföreträdarskap att lita på

Utredningen (Dir. 2019:44) Ställföreträdarskap att lita på - en översyn av reglerna om gode män och förvaltare redovisades i den 5 maj 2021.

Utredningen är skickad på remiss och planeras för behandling i riksdagen under 2022. De flesta förslag i utredningen planeras att i så fall träda i kraft 1 januari 2023. Några av förslagen som presenteras är obligatorisk introduktionsutbildning för ställföreträdare, att ställföreträdare inte längre ska kunna befrias från redovisningsskyldighet, obligatorisk överförmyndarnämnd (från 2027), samt att överförmyndarnämnder ska överta beslutanderätten från tingsrätten i icke tvistiga godmanskap. Utredningen föreslår även att en ny central myndighet upprättas med ansvar bland annat för ett nationellt ställföreträdarregister. Utredningens förslag innebär till viss del en utökning av Överförmyndarnämndens uppgifter. Detta bedöms inte påverka budgetförslaget för 2022 men kan komma att innebära merkostnader framåt både gällande utökad volym i verksamheten samt viss omorganisation för att möta de föreslagna nya ansvarsområdena.

Eventuell samverkan inom överförmyndarverksamheten mellan Lunds och Eslövs kommuner

Lunds kommun och Eslövs kommun har under 2021 genomfört en gemensam, förutsättningslös, utredning om förutsättningarna för samarbete inom överförmyndarverksamheten. I den rapport som presenterades i maj 2021 föreslås att det kan finnas skäl för beslut om att gå vidare till steg 2 i utredningsarbetet. Detta skulle innebära en fortsatt utredning kring vilken form en eventuell samverkan i så fall skulle kunna ske inom. Utredningen skulle då belysa eventuell påverkan på frågor som organisation, förtroendevalda, verksamhetsuppbyggnad/-områden, personal, ekonomi, med mera. För det fall ett inriktningsbeslut fattas om att fortsätta i steg 2 kan detta innebära nu ökade kostnader inom ramen för det fortsatta utredningsarbetet och som inte ryms inom det budgetförslag som nu ligger för 2022. Kostnaderna för samverkansutredning och eventuellt verkställande är i dagsläget svåra att beräkna.

AI-projektet

Överförmyndarnämnden påbörjade 2019 en större satsning på digitalisering av verksamheten. Ett innovativt projekt formades i samverkan med Malmös, Helsingborgs och Trelleborgs överförmyndarverksamheter och avsåg "Artificiell intelligens (AI) och årsräkningar". Målet med satsningen är att automatisera granskningsprocessen. Projektet lyckades dock inte säkra extern finansiering. Enligt budgetförslaget tilldelas Överförmyndarnämnden 500 tkr årligen under två år för fortsatt arbete med detta projekt. Utifrån

2021-07-01

Diarienummer

ÖFN 2021/0105

budgetförslaget bedömer Överförmyndarnämnden att det skulle vara möjligt att genomföra projektet i dess tänkta form. Samverkan med andra kommuner är dock en förutsättning och nya samverkanspartners behöver sökas då några av de kommuner som deltog i det ursprungliga projektet nu saknar medel för att delta i fortsatt arbete.